

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 21.12.2011
COM(2011) 917 окончателен

2011/0452 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно декларацията за приемане от страна на държавите-членки, в интерес на Европейския съюз, на присъединяването на Армения към Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 1980 г.

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25 октомври 1980 г. (наричана по-нататък „Конвенцията от 1980 г.“), ратифицирана към днешна дата от 86 държави, сред които и всички държави-членки на ЕС, има за цел възстановяване на статуквото чрез незабавното връщане на незаконно прехвърлени или задържани деца, като се използва системата за сътрудничество между централните органи, определени от договарящите държави.

С оглед на това, че предотвратяването на отвлечането на деца е съществен елемент от политиката на ЕС за утвърждаване на правата на детето, Европейският съюз работи активно на международно равнище за по-доброто прилагане на Конвенцията от 1980 г. и насърчава третите държави да се присъединят към нея.

Армения депозира документа за присъединяване към Конвенцията от 1980 г. на 1 март 2007 г. Конвенцията влезе в сила за Армения на 1 юни 2007 г.

Член 38, алинея четвърта от Конвенцията от 1980 г. гласи, че Конвенцията се прилага между присъединяващата се държава и договарящите държави, които направят декларация, че приемат присъединяването ѝ. Следователно Европейският съюз трябва да реши дали да приеме присъединяването на Армения и при положително решение държавите-членки следва да направят декларация за приемане на присъединяването на Армения в интерес на Европейския съюз.

Тъй като въпросите, свързани с международното отвлечение на деца, попадат в сферата на изключителната външна компетентност на Европейския съюз, решението дали държавите-членки следва да приемат присъединяването на Армения към Конвенцията от 1980 г. трябва да бъде взето посредством решение на Съвета.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Съгласно практиката на Съда¹ въпросите, свързани с международното отвлечение на деца, попадат в сферата на изключителната външна компетентност на Европейския съюз поради това, че е прието вътрешно за ЕС законодателство с Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност (регламент „Брюксел IIa“)², който се прилага между държавите-членки от 1 март 2005 г. С този регламент, и по-специално в член 11 от него, се въвеждат още по-строги правила във връзка с отвлечането на деца от родители в сравнение с Хагската конвенция от 1980 г. В него има пряко позоваване на Хагската конвенция и се утвърждават нейните принципи в правото на ЕС.

¹ Становище 1/03 на Съда от 7 февруари 2006 г. относно компетентността на Общността да сключи новата Конвенция от Лугано относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.

² ОВ L 338, 23.12.2003 г., стр. 1.

Конвенцията от 1980 г. бе приета повече от 20 години преди регламент „Брюксел Па“ и затова в нея няма разпоредби, допускащи присъединяване на международни организации като Европейския съюз (т.нар. „клауза за регионалните организации за икономическа интеграция“). При това положение държавите-членки трябва да ратифицират Конвенцията или да се присъединят към нея в интерес на Европейския съюз.

Поради това държавите-членки следва да направят декларация, в интерес на Европейския съюз, за приемане на присъединяването на Армения към Хагската конвенция от 1980 г. С цел постигане на съгласуваност и единство в законодателството на ЕС тази декларация за приемане следва да бъде направена от държавите-членки едновременно и в срок, определен в решението на Съвета. Комисията предлага декларацията да бъде депозирана от държавите-членки не по-късно от 2 месеца след приемането на решението на Съвета.

За прилагането на практика на Конвенцията от 1980 г. е изключително важно договарящата държава да посочи, съгласно член 6, централен орган, който да изпълнява предвидените в Конвенцията задължения. Всички държави-членки са посочили централни органи по Конвенцията от 1980 г. Армения също е посочила централен орган, който трябва да съдейства на европейските граждани в случаите на незаконно прехвърляне на деца към Армения.

Предвид факта, че решението се отнася до международно споразумение, приложимото правно основание е член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с член 81, параграф 3. Съветът действа с единодушие след консултация с Европейския парламент.

3. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно декларацията за приемане от страна на държавите-членки, в интерес на Европейския съюз, на присъединяването на Армения към Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 1980 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218 и член 81, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент³,

като има предвид, че:

- (1) Европейският съюз е определил като приоритет защитата и утвърждаването на правата на детето, както е посочено в член 3 от Договора за Европейския съюз, и смята предотвратяването на отвлечането на деца за съществен елемент от тази политика.
- (2) Европейският съюз прие Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност (т.нар. регламент „Брюксел Па“), който има за цел закрилата на децата от вредните последици от незаконното им прехвърляне или задържане и въвеждането на процедури за осигуряване на незабавното им връщане в държавата на обичайно пребиваване, както и осигуряването на защита на правото на лични отношения и правото на упражняване на родителски права.
- (3) Регламентът „Брюксел Па“ допълва и подсилва разпоредбите на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г. (наричана по-нататък „Конвенцията от 1980 г.“), въвеждаща на международно равнище система за сътрудничество между централните органи, което има за цел осигуряването на незабавното връщане на незаконно прехвърлени или задържани деца. По-специално, член 11 от регламент „Брюксел Па“ възпроизвежда правилата и принципите на Конвенцията от 1980 г.
- (4) Всички държави-членки на Европейския съюз са страни по Конвенцията от 1980 г.

³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

- (5) Европейският съюз насърчава третите държави да се присъединят към Конвенцията от 1980 г. и подпомага правилното ѝ прилагане, като участва, *inter alia*, в специалните комисии, редовно организирани от Хагската конференция по международно частно право.
- (6) Европейският съюз подчертава, че една обща правна рамка, приложима между държавите-членки на ЕС и третите държави, може да предложи най-доброто решение в деликатни случаи на международно отвлечение на деца, когато не се постига резултат по дипломатически път или чрез медиация.
- (7) Армения депозира своя документ за присъединяване към Конвенцията от 1980 г. на 1 март 2007 г. Конвенцията от 1980 г. влезе в сила на 1 юни 2007 г.
- (8) Член 38, алинея четвърта от Конвенцията от 1980 г. гласи, че Конвенцията се прилага между присъединяващата се държава и договарящите държави, които направят декларация, че приемат присъединяването ѝ.
- (9) Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз, и по-конкретно Становище 1/03 от 7 февруари 2006 г. във връзка със сключването на новата Конвенция от Лугано, разпоредбите на Конвенцията от 1980 г. засягат вторичното законодателство на Европейския съюз в областта на международното отвлечение на деца и родителската отговорност, и по-специално Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност. Следователно въпросите, залегнали в Конвенцията от 1980 г., попадат в сферата на изключителната външна компетентност на Европейския съюз.
- (10) Съгласно Конвенцията от 1980 г. само суверенни държави могат да станат страни по нея. Следователно Европейският съюз не може да се присъедини към нея, нито да депозира декларация за приемане на присъединяването на Армения.
- (11) Поради това държавите-членки следва да депозират своите декларации за приемане на присъединяването на Армения в интерес на Европейския съюз.
- (12) Държавите-членки следва да приемат присъединяването на Армения с декларация, в интерес на Европейския съюз, за да може Конвенцията от 1980 г. да стане приложима между Европейския съюз и Армения. Желателно е прилагането на разпоредбите ѝ да не се забавя, като се има предвид ценният принос на Конвенцията от 1980 г. за закрилата на детето в международен план.
- (13) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания тя не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавите-членки на Европейския съюз депозират едновременно и не по-късно от [ДА СЕ ДОБАВИ ДАТА: два месеца след приемане на настоящото решение] декларация за

приемане, в интерес на Европейския съюз, на присъединяването на Армения към Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г., както следва:

„[ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА] декларира, че приема, в интерес на Европейския съюз, присъединяването на Армения към Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г.“

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*